

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto . . \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
in the United States :-
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays :-
50.000 Readers :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 115. — STEV. 115. NEW YORK, TUESDAY, MAY 16, 1916. — TOREK, 16. MAJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Tudi zavezniki so se že naveličali strašne vojne.

PRIZADEVANJE PAPEŽA BENEDIKTA IN ŠPANSKEGA KRALJA ALFONZA. — STALIŠČE PREDSEDNIKA WILSONA. — ŠE NIKDAR SE NI GOVORIL O MIRU, KOT SE GOVORI ZDAJ V TEH ČASIH. — MNENJE FRANCOSKEGA ČASOPISJA. — KOMENTARJI K GOVORU PREDSEDNIKA POINCAREJA. — VAŽNA RESOLUCIJA. — SENATOR GORE. — WILSONOV ODGOVOR.

Pariz, Francija, 15. maja. — Bojujoče se države so začele uvidevati, da mora priti prejkomogoče do sklenitve miru. Vojna traja skoraj že dve leti in razveseljivo dejstvo je, da se ni v teh dveh letih še nikoli tako zelo razpravljalo o miru kot se razpravlja te dni. Vse države so začele delati na to, da se omeji in konča to strašno klanje.

Nekateri diplomati so nekoliko preveč samozavestni in pravijo, da miru ne bo prej, dokler ne bo ta ali ona država popolnoma premagana, toda za ta njihova zatrjevanja se nikdo posebno veliko ne zmeni.

Razni politiki in osebe, ki prav dobro poznajo sedanjí evropski položaj, so prepričane, da bo mir veliko prej sklenjen kot si nekateri mislijo.

Zadnji čas sem se posvetoval z različnimi francoskimi diplomati ter zastopniki nevtralnih in bojujočih se držav, ter sem prišel do zaključka, da so vse države, ki so zapletene v to strašno vojno, deloma izčrpane in da si ničesar bolj ne žele kot skorajšnjega miru.

(Tako se glasi izjava poročevalca International News Service, C. F. Bertelli-ja. Njegova nadaljna izvajanja so sledeča:)

Skoraj vse tukajšnje časopise je začelo naenkrat pisati v mirnejšem tonu. To so najbrže posledice večerajšnjega Poincarejevega govora. Predsednik Poincare je sicer rekel, da zavezniki ne bodo prej sklenili miru, dokler ne bo Nemčija popolnoma poražena. Ta njegova izjava nikakor ni bila oficijelna, ampak je bilo vse, kar je povedal, le njegovo privatno mnenje.

"Temps" piše: — Zelo značilne so predsednikove besede: "Francija v splošnem ne zahteva ničesar drugega kot garancije za njeno bodočo varnost." Predsednikova želja je, da bi zopet nastalo ravnotežje med evropskimi narodi.

"Journal des Debats" piše: — Garancije, katere zahteva predsednik Poincare, bomo dobili v istem hipu, ko bo Nemčija izprevidela, da zaveznikov ni mogoče premagati. Umevno je, da ne more biti o miru nobenega govora, dokler se to ne zgodi.

Nemčija si je bila pred dobrim letom svesta končne zmage, zdaj je pa že začela uvidevati, da bo morala napeti vse sile, če noče, da bi bila premagana. Verdun pomenja za nas zmago, za Nemce pa popoln poraz.

Iz Rima in Madrida je dospel sem več poročil, iz katerih je razvidno, da si papež in španski kralj Alfonz na vse načine prizadevata, da bi v Evropi čimprej zavladal mir.

Iz zanesljivega vira se je doznalo, da je poslal nemški cesar potom ameriškega poslanika Gerarda predsedniku Wilsonu lastnoročno pismo, v katerem ga poziva, da naj začne s posredovanjem.

Nemški državni kancelar Bethmann Hollweg bo najbrže v najkrajšem času odstopil. Njegov naslednik bo knez Buellow, ki bo začel z mirovnimi pogajanj.

Washington, D. C., 15. maja. — Predsednik Wilson sestavlja odgovor na papežev poziv. Kakšno vsebino je imela omenjena papeževa nota, se dozda še ni moglo dognati.

Kot znano, je predsednik Wilson ponovno izjavil, da ne bo prej začel s posredovanjem, dokler ga ne bo za to prosila večina bojujočih se držav.

Njegovi predlogi bodo baje taki, da se bodo morali z njimi strinjati zavezniki ter Avstrija in Nemčija.

Washington, D. C., 15. maja. — Senator Gore je stal danes resolucijo, v kateri poziva kongres in prebivalstvo Združenih držav, da naj podpira predsednika Wilsona pri delu za neustransko nevtralnost in da naj s svojim uplivom pripomore, da se bo dosegel trajen mir.

Berlin, Nemčija, 15. maja. — Prebivalstvo je zelo veselo, da se je spor med Nemčijo in Združenimi državami tako mirnim potom končal. Ljudje so prepričani, da se bliža vojna svojemu koncu. Po mestu se širijo govorice, da bo kmalo sklenjen mir.

Brezplačno
dobe vsi naši naročniki v Pennsylvaniji knjižico "Nova postava za pomembne delavce v Pennsylvaniji." Štimal je to knjižico Kosto Valenti, pisatelj.

Grozna razstrelba v du Pont tovarnah.

14 oseb ubitih, več ranjenih. — Grozna panika. — Škode nad 250 tisoč dolarjev. — Baje je to delo nemških zarotnikov.

Gibbstown, N. J., 15. maja. — V tukajšnih napravah du Pont Powder Co. je danes nastala grozna eksplozija, ki se je čula več milj naokoli. Pri nesreči je bilo ubitih najmanj štirinajst oseb; med njimi je tudi tovarniški superintendent in en delovodja, drugi so pa navadni delavci. Škoda na poslopih znaša nad \$250.000.

Dozda pogrešajo samo še štiri najst mož, mogoče pa je da jih je izgubilo življenja še več. Par so jih našli, drugi pa ne, ker so bili raztrgani na drobne kosce. Več je težko ranjenih, ki najbrže ne bodo nikoli popolnoma ozdraveli.

Med delavci, ki jih je nekako dva tisoč, je nastala velika panika; vse je drlo k vratom, pri čemer je bilo tudi veliko ranjenih. Tovarna je zdaj zaprta, ker so vsi glavni stroji popolnoma nerabni.

Kaj je povzročilo to veliko razstrelbo, se ne ve in se tudi najbrže ne bo vedelo. To je ena onih številnih eksplozij, ki se prigodile v tovarnah du Pont Powder Co., ki jih pripravejo nemškim zarotnikom, katerim pa dozda še niso prišli na sled. Lansko leto, konec novembra, se je prigodila tudi eksplozija v napravah v Lower Hagley, blizu Wilmingtona, ki so tudi last te družbe; takrat je bilo ubitih trideset oseb.

V teh tovarnah izdelujejo municijo za zaveznike.

Upor avstr. jetnikov.

V boju med ujetniki in stražami je bil en ujetnik ubit, devet pa težko ranjenih. Avstrijci so pričeli upor.

Cochrane, Ont., Kanada, 15. maja. — V koncentracijskem taboru v Kapuskasingu, kjer so internirani državljani sovražnih držav, so se v petek ujetniki uprli, vsled česar so se morale straže poslužiti sile. Prišlo je do resnega boja, v katerem je bil eden izmed ujetnikov ubit in devet težko ranjenih.

Upor so baje pričeli Avstrijci, tristo po številu, ker niso hoteli delati kar jim je stražnik rekel in so straže napadli.

Med ujetniki je bilo že dalj časa opaziti nemir in nezadovoljnost.

Boj je trajal skoro tri ure; vojaki so streljali v gruče ujetnikov, ker so bili ujetniki v veliki premoči. Izmed stražnikov ni bil nihče ranjen.

General Sim Sam Hughes, minister milice, je danes poslal generala Logie-ja v Kapuskasing, da napravi in vzdržuje mir.

Z Balkana.

V Solun je dospel zopet veliko število angleških vojakov. — Artilerijski boji v Makedoniji.

London, Anglija, 15. maja. — Neka tukajšnja agencija je dobila iz Aten poročilo, da se je izkrcalo v Solunu zadnje štiri dni zopet 20.000 angleških vojakov. Te čete bodo najbrže nadomestile one Francoze, ki so se vrnili domov, da bodo pomagali braniti svojim tovarišem Verdun.

Paris, Francija, 15. maja. — Ob celi makedonski fronti divja vroča artilerijska bitka. Infanterija ne stopa veliko v akcijo.

Nek francoski zrakoplovni oddelek je obstreljeval 10. balgarsko divizijo pri Xanthi. Povzročena škoda je precejšnja.

Rim, Italija, 15. maja. — V Albaniji je vladal že več mesecev popoln mir, zadnji čas so se pa zopet začele vojaške operacije. Avstrijske čete so začele z novo ofenzivo proti Valoni.

Italijani so se morali na nekaterih mestih umakniti.

Boji v Mehiki. Ojačanje straž.

Boji med Amerikanci in Villisti. — Trije Mehikanci mrtvi. — Čete ne čakajo povelj. — Močne obmejne straže.

BANDITI NAPADLI VLAK.

V petek bodo obesili bandite, ki so se udeležili napada na Columbus. Scott. — Amerikanci v nevarnosti.

Lake Itascate, Mehika, 15. maja. — V današnjem boju z Villisti so naši vojaki ubili tri bandite, med njimi Julija Cardenas, Villlovega podpoveljnika. Bitka se je vršila blizu Rubio Rancha, nekako dvajset milj od tukaj. — Tako poročajo iz Pershingovega glavnega stanu.

Ko so bili Amerikanci pred neko hišo, so pričeli banditi izza neke skale streljati, nakar so ameriški vojaki skočili v avtomobile, se odpravili in streljali na napadalec. Na ameriški strani ni bil nihče ranjen. Mrtve Mehikance smo presneli sem in jih sežgali.

Marathon, Tex., 15. maja. — Major Langhorne stoji s svojimi četami na meji in čaka Funstonovega povelja, da odprine preko in polovi mehiške bandite, ki so uprizorili zadnji teden več napadov na ameriška obmejna mesta.

Pričakuje se, da odrinejo jutri zjutraj. San Antonio, Tex., 15. maja. — General Funston je odredil, da se postavi straže na vse mostove in pred vsako mesto. Prebivalci obmejnih mest pričakujejo, da se bodo dolga ponovili.

Laredo, Tex., 15. maja. — Večerao so banditi razdrli progo, po kateri se je pol ure nato pripeljal vlak, pri katerem je bil pripet privatni voz Karla A. Douglasa, nekoga Carranzovega višjega uradnika. Mehikanci so napadli vlak in vzeli potnikom, kar so dobili. Na vlaku je bilo okoli deset Amerikancev, katerim so vzeli za \$3000 v denarju in drugih vrednostih.

Strojvodja, kurjač in pet potnikov je bilo ubitih. Domneva se, da so bili banditi Zapatorovi privrženci; med ropanjem so kričali: "Živio Villa!"

Santa Fe, N. M., 15. maja. — V petek bodo obesenih sedem Villiovih banditov, ki so se udeležili napada na mesto Columbus, N. M. Governor jih še lahko pomilosti, vendar domnevajo, da jih ne bo.

Washington, D. C., 15. maja. — General Scott se je vrnil v Washington. Imel je kratke pogovore z vojnimi tajnikom Bakerjem, generalom Taskerjem in H. Blissom, članoma generalnega štaba. Vsi so se izrazili, da je bilo posvetovanje med Carranzovim vojnim ministrom in ameriškim generaloma popolnoma zadovoljivo; sporazumeli so se v vseh glavnih točkah. Nevarnost, da bi prišlo do sovražnosti je izključena.

Uradniki državnega departmanta naznanjajo, da so ameriški državljani v mehiškem mestu Tampico brzojavili v Washington, da se jim pošlje vojake, ki jih bodo varovali pred nasilnim mehiškim prebivalstvom. Brzojavka istotako omenja, da se tudi Carranzovi vojaki, pod poveljstvom generala Nafarette, vedejo napram njim neprijazno, skoro sovražno.

Hotel pogorel.

Kane, Pa., 15. maja. "Thompson" hotel, ki je bil nedavno dograjen, je večeraj pogorel. Škode je 200 tisoč dolarjev.

Pogajanja.

Med zastopniki newyorških stavkajočih krojačev se vrše že par dni pogajanja; dozda še ni bilo uspeha.

Stavka mizarjev.

Newyorški mizarji še vedno stavkajo in se nečejo pokoriti unijskemu predsedniku Hutchinsonu, ki zahteva od njih, da se vrnejo na delo, ne da bi delodajalci delavcem popolnoma ugodili. Hutchinson pride to dni v New York.

Izpred Verduna.

Nemška in francoska poročila si zelo nasprotujejo. — Z minami razstrelili zakope. Belgijsko poročilo.

London, Anglija, 14. maja. — Uradna poročila iz Pariza in Berlina si popolnoma nasprotujejo. Nemci zatrjujejo, da so uprizorili na višino štv. 304 hud infanterijski napad in Francoze preprodili. Med tem pa Francozi javljajo, da so Nemcem vzeli nazaj še eno višino, južno od Roye-ja, v gozdu Loges.

Francoško uradno poročilo se glasi:

V okolici Verduna so bili precejšnji artilerijski boji, toda nikakih infanterijskih. — V Argonih smo razstrelili dve mini, katerista raznesli velik del nemških zakopov. — Le Morte Homme so Nemci močno bombardirali, toda niso imeli nikakega večjega uspeha.

Nemško poročilo se glasi:

Pri Verdunu je bilo več večjih in manjših spopadov. Naše čete so v vročem boju zavzele višino štv. 304, na Le Morte Homme smo izstrelili veliko težkih strel, ki so napravili sovražniku veliko škodo. V Plogsteert gozdu smo ujeli par angleških vojakov. V bližini Givenchy-Gohelle smo razstrelili par min, ki so raznesle en angleški zakop. Z našimi uspehi smo popolnoma zadovoljni.

Belgijsko poročilo:

Včeraj je stopila zopet pri Dixmude artilerija v akcijo. Uspehov nismo imeli ne mi in ne sovražnik. V splošnem je položaj neizpremenjen.

Priboljšanje plač.

Baltimore, Md., 15. maja. — Baltimore Copper Smelting & Rolling Co. je naznanila, da bo priboljšala svojim 2000 delavcem plačo. Za koliko ne omenja.

Strajk.

Louisville, Ky., 15. maja. — Jutri zjutraj bo zastavkalo 6000 premogarjev, ker so delavski zastopniki in operatorji niso pogodili glede priboljšanja plač in skrajšanja delavnega časa.

Premogarji pripadajo k United Mine Workers, okraj štv. 23.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRAJINSKO, ŠTAJERSKO, ISTRSKO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-UGRSKI blizu 7 milijonov kron. Vse te pošiljave so dospela v roke prejemnikov ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom, ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in na dlob osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:			
K.	\$	K.	\$
5....	.90	120....	17.40
10....	1.60	130....	18.50
15....	2.25	140....	20.30
20....	3.05	150....	21.75
25....	3.80	160....	23.20
30....	4.50	170....	24.60
35....	5.25	180....	26.10
40....	5.95	190....	27.60
45....	6.70	200....	29.00
50....	7.40	250....	36.25
55....	8.15	300....	43.50
60....	8.85	350....	50.75
65....	9.60	400....	58.00
70....	10.30	450....	65.25
75....	11.05	500....	72.50
80....	11.75	600....	87.00
85....	12.50	700....	101.50
90....	13.20	800....	116.00
100....	14.50	900....	130.50
110....	15.95	1000....	142.20

Ker se zdaj časa denarja skoraj vsak dan menja, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. Lest doper na napad pomeni par dni kameje in med tem, ko dobi naslovnik list v roko, se pri nas časa morda še večkrat spremeni.

TVRKA FRANK SARNO.
Na Slovenski Dr. Zvez. Zvezi, 15. maja, 1916.

V Londonu se vrši proces proti Rogeru Casementu.

DRŽAVNI PRAVDNIK MU SKUŠA DOKAZATI, DA JE BIL DALJ ČASA NA NEMŠKEM IN DA JE ŠČUVAL TAMOŠNJE IRSKE JETNIKE PROTI ANGLEŽEM. — SENZACIONALNA OBRAVNAVA. — OBTOŽENEC BAILY. — NE NEKEM NEMŠKEM PARNIKU JE BILO BAJE 20.000 NAVADNIH IN DESET STROJNIH PUŠK. — 87 NOVIH OBSODB. — OBRABNAVA BO TRAJALA VEČ DNI.

London, Anglija, 15. maja. — Včeraj se je začela v tukajšnjem Bow Street policijskem sodišču obravnava proti Sir Rogeru Casementu, povzročitelju irske revolucije. Casement se je prijazno smehljaj, ko so ga pripeljali pred sodnika. Na obrazu mu se pozna, da je zadnje dni strašno veliko pretrpel. Kljub temu, da je bil zelo revno in priprosto oblečen, je napravil na vse navzoče zelo velik vtis.

Ko mu je državni pravdnik očital, da je bil v zvezi z Nemčijo, se mu je Casement zaničljivo nasmehnil.

Kazen njega je sedel na zatožni klopi tudi irski vojak Julian Baily. Ta vojak se je bil pripeljal znjim z nekim nemškim podmorskim čolnom na Irsko, nakar se mu je posrečilo še pravočasno ujeti. Aretirali so ga šele zadnjo soboto. Ko je državni pravdnik rekel vojakom, da je tudi obdolžen veleizdaje, je Sir Roger Casement vstal in odločno izjavil:

— Pustite ga! Ta mož je nedolžen!

Par ur pred začetkom obravnave se je zbrala pred poslopjem velikanska množica ljudi. Umevno je, da niso imeli vsi dostopa, ker je v dvorani prostora samo za šestdeset poslušalec.

Priče so izpovedale, da je bil Sir Roger Casement dalj časa v Nemčiji, kjer je poskušal osnovati med irskimi vojnimi jetniki irsko legijo, katere naloga bi bila osvoboditi irski narod izpod angleškega jarma.

Državni pravdnik je imel dolg govor, v katerem je očital Sir Rogeru Casementu nehvaležnost, češ, da je vse časti, katere mu je izkazala angleška vlada, poplačal z veleizdajo. Po njegovem mnenju je bil Sir Roger Casement čisto v rokah Nemčije. Najbrže mu je tudi nemška vlada dala povod, da je začel agitirati za revolucijo.

V kratkem času se mu je posrečilo pridobiti večino vseh irske jetnike na svojo stran. Z onimi, ki se niso strinjali z njegovimi načrti, so nemške vojaške oblasti zelo kruto postopale.

Irskim jetnikom je rekel, da se bo v najkrajšem času izkrcala na Irskem močna nemška armada, ki bo osvobodila Iree. Dolžnost vsakega irskega jetnika je torej, da se tej armadi pridruži ter da z vsemi močmi pripomore k svobodi Irske.

V istem času, do je dospel Casement z nemškim podmorskim čolnom na Irsko, je pristal k irski obali nek nemški parnik, kateri je imel na sebi 20.000 navadnih in 10 strojnih pušk. Kot znano, so Angleži ta parnik potopili.

Ko so Casementa aretirali, je imel pri sebi razne šifrirane brzojavke sledeče vsebine:

— Ostanem in potrebujem več orožja! — Pošljite še eno ladjo! — Čakam nadaljnih navodil!

Državni pravdnik je izjavil, da je Casementov soobtoženeec Baily pripoznal svojo krivdo ter da se njegova izjava glasi takole:

— Mene so pregovorili, da sem s petdesetimi drugimi jetniki vred vstopil v irsko legijo. To sem storil samo zato, da bi prišel čimprej iz Nemčije domov. Na Irsko sem se pripeljal v družbi Casementa in nekega drugega vojaka z nemškim podmorskim čolnom.

Ko smo se nahajali par milj od obali, smo se vkrcali na neko malo ladjo, ki nas je privedla na suho. Komaj smo bili na suhem, je začela ladja goreti. Casement je odšel v mesto in v uradništvu nekega časopisa povprašal, če je še dospel vrhovni poveljnik. Ko so mu odvrnili, da še ne, se je žalosten vrnil k meni.

Njega so takoj zatem aretirali, meni se je pa posrečilo ujeti.

Obravnava se bo jutri nadaljevala. Med poslušalci je bilo večeraj skoraj več žensk kot pa možkih.

London, Anglija, 15. maja. — Kljub vsestranskim zahtevam ministrskega predsednika Asquitha je sodišče večeraj vseeno obsodilo še 87 revolucionarjev. Najmanjša kazen znaša šest mesecev, najdaljša pa deset let. Asquith je odpoval v Belfast.

Telegrafisti.

Washington, D. C., 15. maja. — Unijski telegrafisti so danes dosežli veliko zmago, ko se jim je spojilo, da jim bo Western Union Telegraph Co. ugodila. — Dražja je bila do tega skoro prihodnja, kajti zid se prično razne predevali.

Lahi zmagujejo?

Iz Rima poročajo, da so laški vojaki na tirolski fronti precej napredovali.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)
Owned and Published by the
SLOVENIAN PUBLISHING CO.
(a corporation)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Na celo leto volja list na Ameriko in
Canada ----- \$5.00
pol leta ----- 2.50
na leto na mesto New York ----- 4.00
pol leta na mesto New York ----- 2.00
Evropa na vsa leta ----- 4.50
pol leta ----- 2.50
"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedeljni priložnik.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$5.00.
Advertisement on agreement.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

Deposited here postpaid in accordance with
the provisions of the Post Office Law.

cijo-Lotaringio se Francozi naj-
brže ne bodo preveč pulili, ker za-
nje tako ali tako ni velike vred-
nosti, pač pa je za Francoze iz
strategičnih ozirov neobhodno po-
trebno, da pridobi zdaj izgubljeno
ozemlje.

Nemčija bo torej tam, kjer je
bila nedavno; seveda se bo naha-
jala v stanju, katerega si ne bo
mogla izboljšati v dolgem času.

Svet pa nikakor ne more pričaku-
vati, da bi Nemčija prenehala
s svojim militarizmom, medtem
ko bo imela na zahodu in vzhodu
dva močnosa sosed.

Rusija bo gotovo zahtevala
prednost do Carigrada, kar je za-
njo neobhodno potrebno, ako ho-
če, da bo napredovala v trgov-
skem oziru.

Kako se bo rešilo poljsko vpra-
sanje, se zdaj še ni mogoče izra-
ziti. Nemci obljubljajo Poljski sa-
mostojnost, ravno tako tudi zavez-
niki. Ako jim jo bodo Nemci da-
jali, si lahko mislimo, kakšna bo
ta samostojnost.

Zavezniki se bodo morali ob-
sklepanju miru ozirati na svoje
obljube, ki so jih dali Grški in Ita-
liji.

Največ, kar more Italija upati,
da bo dobila, je del južne Tirol-
ske. Trsta ne bo Italija nikdar
imela; kajti Trst je za Avstrijo
nekako srce, katerega si bo pustila
izrezati le v slučaju popolnega
poraza.

Grški so zavezniki obljubili kos
turškega ozemlja v Mali Aziji in
nekaj otočja v Egejskem morju.

Srbija, ako bo se kaj naroda o-
stalo, bo brezdvomno še samostoj-
na, kajti za Avstrijo bi ta dežela
ne bila nikak blagoslov. Bolgari-
ja, v slučaju zavezniške zmage,
osvojenega srbskega ozemlja in
Macedonije gotovo ne bo obdrža-
la. Macedonijo bodo razdelili med
Srbijo in Grško.

Nemci bodo morali opustiti svo-
je nakane v Mali Aziji z bagdad-
sko železnico; pač pa bodo mogo-
če dobili kakše koncesije v Južni
Afriki.

Torej Nemčija v najugodnej-
šem izidu vojne ne more veliko
pričakovati. Istotako tudi zavez-
niki ne.

Vse pa izgleda, da bo Nemčija
zaprosila za mir, ker bo v to do-
cela prisiljena. Torej bodo mirov-
ne pogoje narekovali zavezniki.

In mi Slovenci? Izročeni bomo
na milost in nemilost snočnejših.
Pričakovati ne moremo veliko,
ako zmaga ta ali oni. Svoje usode
gotovo ne bomo sami odločevali.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y. — V soboto 20.
maja zvečer priredi pevsko dru-
štvo "Slavee" v Mrakovih pro-
storih, Graham Ave. cor. Stagg
St., svoj jourfix v zvezi s tombolo.
Upati je, da bo prišlo veliko šte-
vilo prijateljev slovenske pesni.
"Slavee" prav dobro napreduje
in kot smo se prepričali, se je že
zdavnaj povzpela nad nivo pevskih
društev.

Brooklyn, N. Y. — Naj kdo re-
če kar hoče, res je pa le, da so
prireditve v naši naselbini, katere
prireja Izobraževalni tamburaški
klub "Slovenka", vedno dobro
obiskane in tudi najbolj zanimive.
Tako je bilo tudi v nedeljo dne 7.
maja, ko so priredila naša vrla de-
lekteta v slov. dvorani na 21 Nas-
sau Ave. svoj koncert, in sicer v
korist slovenske fane v New Yorku.
Cel vspored je bil zelo dovr-
šen in ne pretiravam, če rečem
"krasen". Koračnice "Mladi vo-
jaki" so udarjale tamburašice,
"Triglav" je pela v mešanem
zboru naša slavna "Domovina".
Da je bilo petje lepo, ni treba po-
sebej poudarjati, saj "Domovina"
žanje vedno burna priznavanja,
kadar koli nastopi. Isti je nasto-
pila tudi v možkem zboru s pes-
mijo "Hej Slovani". Obakrat pod
dirigentom Mr. Geo. Slatkem. Če-
trta točka programa je bil solo-
spev "Tiha luna" s spremljevan-
jem tamburice. Pela je primadona
"Domovine" gđe. Jospina Ogri-
nec. Menda je pela tako krasno
za slovo, ker, kakor smo slišali, je
odpotovala ta teden nekam na za-
pad, vendar želimo, da se skoraj
povrne nazaj v New York. Nada-
lje so tamburašice proizvajale
"Lepa naša domovina"; kvartet
"Srebrne niti" so igrale gospi-
ce Marija in Angela Ribič, Jospina
Pavlič in Ivanka Šubelj, spremlje-
vala jih je na glasovirju gđe.
M. Vogrič. Zelo lepo je peval ženi-
ski zbor "Domovine" pesem "Na
vrtu". Zaključek koncerta je bila
pesem "Sikala sem ptičko pet",
apevale so tamburašice s svojimi
kretinami. Nov poev na slovenski
skan odru v New Yorku je bila

uprizoritev živih slik z zastavami
in slovenskimi trakovi, kar je nu-
dilo naravnost veličasten prizor.
Po koncertu so nastopili naši bra-
tje, Jugoslovanski tamburaši, ki
so v milodoneh akordih proiz-
vajali na tamburice par komadov,
kar je povzročilo obilo priznanja
in ploskanja. Izobraževalni tam-
buraški klub "Slovenka" si je s
tem koncertom, ne glede na dober
namen istega, pridobil občudova-
nje in priznanje dovršenosti, kar
gre hvala pred vsem nadarjenim
dekletem pod vodstvom predse-
dnice gđe. Ule Zakrajšek. Koncert
je bil zelo dobro obiskan. Med ob-
činstvom smo opazili tudi našega
newyorškega veljaka Mr. Frank
Sakserja, nadalje Mr. Burgarja,
Mr. Česarika in obilo številnih
odličnih mož. "Slovenki" pa na
uspehu najsrčnejše čestitke! —

Cleveland, Ohio. — Kar se tiče
dela, se ne morem pritožiti. Kapi-
talisti so že malo v zadregah, ker
jim primanjkuje delavskih moči.
Zato naši bassi niso več tako iz-
birčni kot so bili včasih. Tudi pla-
če povisujejo. — Sporocim naj
tudi, da se je tukaj ponesrečil ro-
jak F. Rutar, doma iz Grintovec,
fara Zagradec na Dolenjskem. V
Združenih državah je bival več
let. Pozdravi! — B. Pakj.

Dayton, Ohio. — Delamo pre-
cej dobro. Plače so odvisne od de-
lavev. Delavev tukaj zelo pri-
manjkuje, zato so bile družbe sko-
ro primorane plače povisati. Pa
tukaj so družbe bolj pametne; te
kar sameodsebe priboljšajo. Pred
kratim so priboljšali za 5¢ na
uro; oni, ki so imeli dozdaj 20¢,
imajo zdaj 25¢ na uro; oni, ki so
imeli dozdaj 25¢, imajo zdaj 30¢.
Slovenec nas je tukaj malo; sa-
mo trije samei. Ako koga veseli,
lahko pride sem; delo se lahko
dobi. — Alois Stiniec, 520 Ohio
St., Dayton, O.

Franklin, Kansas. — Dne 3. ma-
ja smo odložili kramp in lopato
ter zastrajkali; in sicer vsi delav-
ci v Western Mine Coal & Mining
Co. in Weir Co., 2500 po številu.
Zastavkali smo, ker je družba od-
slovila tretjega "cagarja", češ,
da to delo lahko dva opravita.
Ako je pa en "cagar" manj, po-
tem to škoduje delavcem; in to
najmanj 50¢ na dan. To je vzrok,
da so zastavkali premogarni rova-
št. 16; zahtevali so, da jim da
družba "cagarja" nazaj. Ker jim
ni ugodila, so zastavkali, družba
je pa zaprla rov. Pred enim mese-
cem je prekinila z obratovanjem
tudi Weir Co. in zaprla rov št. 21.
Okrajni predsednik premogarnje
14. okraja je zahteval, da oba ro-
va odpro, ali pa vse zapro. Kom-
panija je rekla, da to ne more, na-
kar so vsi delavci pri obeh druž-
bah zastavkali. Zaprt je tudi rov
št. 45 Central družbe; upam, da
bo kmalu odprt. Dne 23. marca je
vsled eksplozije zletel v zrak rov
št. 18, pri čemer je bil ubit en de-
lavec. Dne 7. maja je bilo v tukaj-
šnji Miners Union Hall zborova-
nje vseh stavkarjev. Nastopilo je
več govornikov, med katerimi je
najbolje povedal Aleks Howat.
Torej delavske razmere so slabe.
Rojaki naj ne mislijo, da pri nas
zejo tripino, ker je Kansas "suh";
povem naj, da dobimo dovolj do-
bre kapljice iz sosednje Missouri.
Trije neznanj tati so 9. maja ob
pol treh zjutraj rojaku Franku
Čepini odnesli sto dolarjev dru-
štvenega denarja. O tatovih ni ni-
kakega sleda. Kako se bo stavka
končala, bom že sporočil. Pozdrav
zavednim Slovincem! — Rudolf
Kos.

Bryant, Okla. — Poročam za-
lostno novico, da se je naš rojak
Janez Zajec obesil v noči 10. ma-
ja; našli so ga obešenega 11. ma-
ja opoldne. Kaj ga je gnalo v
smrt, ne ve nihče. Pokojnik ima
dva brata tu v Ameriki, eden se
nahaja nekje v Minnesoti. Spadal
je k dvem družinam, namreč k S.
N. P. J. in pa pri "Moos". Spre-
mili smo ga skupno k večernemu po-
čitku 12. maja ob eni uri popol-
dne. — Delavske razmere so pa
bolj slabe; delamo le po 3 dni v
tednu in še tedaj bolj malo zaslu-
žimo. Zatoraj na svetujem nobe-
nemu, da bi za delom sem hodil.
Pozdravi! — Josip Štrukelj.

Boy-Ed odlikovan.

London, 13. maja. — Neko za-
nesljivo poročilo z Amsterdama
poroča, da je nemški cesar odli-
koval kap. Karla Boy-Eda, biva-
šega nemškega mornariškega sta-
šeja v Washingtonu z redom
Rdečega orla.

(Predsednik Wilson je lansko
leto zahteval od nemške vlade,
da ga je odpoklicala, ker je s svo-
jimi inkvizitami ogrožal industrijo
in trgovino Zdr. držav.)

**Le malo dobo nazaj je
komaj ena oseba izmed
tisoč sploh pokusila res
dober soda kraker —
kakor pride svež in kr-
hek iz peči.**

**Sedaj pa vsakdo lahko
pozna krhkočo in do-
broto svežih soda kra-
kerjev in ni mu potreba
iti pred pekovo peč.**

**Uneeda Biscuit prinese
se pekarno pred vas.**

**Hrana od katere se lah-
ko živi. Glavna moč za
delavce. Moč za slabot-
ne. Daj jih mladini.**

Pet centov.

**NATIONAL
BISCUIT
COMPANY**

Zadnji gospod Kamenski.

Zgodovinska povest.

Spisal Peter Bohinjec.

(Nadaljevanje.)

Grajskiak je prebledel. Ustrašil
se je Cuelja. Neka skrivna moč
ga je ponižala, da je hipoma po-
stal mehak kakor vosek. Seveda
je pripomnila k tej spremembi na-
vzočnost Matijevega, ki je, čudeč
se, poslušal ta pogovor. Ni si mo-
gel razlagati vedenja grajskiako-
vega in Cueljevega.

Grajskiak je zato hitro nadalje-
val z mehkim glasom:
"No, Cuelj, le nikar tako hit-
ro! Saj veš, date jaz ravno ne
sovražim kakor drugi ljudje in ti
mene tudi nimaš vzroka sovra-
žiti."

Skoro hudobno se je smejal Cu-
elj ob teh grajskiakovih besedah,
češ: sem ga že ukrotil. Nadaljeval
je pa tudi on z milejšim glasom:
"To tudi jaz vem, kar ste vi po-
vedali. Toda kri ni voda iz potoka
in v žilah vaše milosti se pretaka
taista kri, kakor v žilah vašega
brata. Njega ni več, torej pridote
vi na vrsto. A ker si nisva sovra-
znika, kakor pravite, dovolite mi,
da smem kakor doslej loviti škorp-
ijone v vaših vodah in še polhe
v vaših gozdih!"

"Le lovi, Cuelj, le! Samo —
saj veš, kaj mislim", reče graj-
skiak in položil prst na usta. "Tudi
prazen ne pojdeš iz grada, kadar
prideš."

Ta obljuba se je Cuelju še naj-
bolj prilagajala. Zakaj doslej se ni
smel skoro med ljudi prikazati,
ker je bil preveč razpiti. Vedel
pa je, če ga zapazijo v gradu, spo-
štovali ga bodo ljudje in pozabili
njegovo minulost. Sedaj mu je šila
in v glavo še jako bistra misel.

Vedel je namreč, s čim se mu naj-
lažje prikupe.

"No, ker je tako, vaša milost,
prerokoval vam bom srečo. Poka-
žite mi dan!"

Grajskiak je stegnil z veseljem
svojo desnico proti Cuelju, ki je
ogledoval žile na dlani, ozel se pa
tudi večkrat kvišku. Zaupal mu
ni, da ne bi mahnil z mečem po
njem. Naposled je stopil za korak
nazaj proti jeli in rekel:
"Srečni bodite, s ne dolgo, po-
jete pa bodete anglo-američani."

Gospod Jakob je bil dokaj lah-
koveren, kakor sploh ljudje tistih
časov, in gotovo bi bil sklenil s
Cueljem celo ožje prijateljstvo, če
bi ne bilo med njegovim in Cu-
eljevim stanom toliko razlike. Pre-
pričan je bil, da Cuelj kot čarov-
nik mnogo ve.

Slovo je bilo torej docela dru-
gačno kakor je bil pozdrav in
grajskiak je premišljeval preroko-
vanje Cueljevo, dokler ga opoda-
ni nagovoril:

"A povejte mi, blagorodni go-
spod, kaj hoče ta človek, ki tako
čudno zmeden govori? Ali je no-
r?"

"Kaj pa, norec je, norec! Veš,
da se drugače ne bi bil tako po-
govarjal z njim", odgovori hitro
Jakob, veselo, da ga je Matijec
sam napeljal na ta odgovor.

"Jaz sem mu že hotel posvetiti.
Kar tlelo je v meni. Toda ker ni-
stenoč ukazali, premagal sem se."

"Veš, Matijec, z norecem je naj-
bolje ravnati zlepa. Drugače veš,
da mu ne bi bil pomolil roke."

S tem odgovorom je bil Matijec
zadovoljen, dasi se je večkrat po-
zneje domislil tega čudnega se-
stanka v gozdu, pa mu tudi naka-
terne besede Cueljeve še dolgo niso
izginile iz spomina.

Hitro sta pogledala mlada jezde-
ca konja po melki, mahoviti ste-
zi, dokler nista izginila visoko go-
ri v temnem gozdu pod Stefanjo
goro. Lo lajanje psov se je slišalo
še tuptam.

Cuelj pa je nadaljeval svoje
delo ob potoku in mrmral samemu
sebi:

"Srečen si, srečen sedaj ob Ma-
tijevi strani, toda trpel bodeš ti
za Frederika, kakor gotovo je bil
on tvoj brat. Ha, ha, ha! Graj-
skiak je, a boji se me. Kajpak!
Čarovnik, čarovnik! He!"

VI.

Mnoge Turci glave odsikose.
A još večje roblja zarobiše.

Andrej Kacič-Mosič.

Trikrat je bil že prihrumel bo-
sanski pašaz Izak leta 1471. Čez
Hrvatsko na Kranjsko, pomoril
vselej veliko število ljudi in še več
odpeljal v sužnost. Tretjič se je
prikazal o Duhovem in razdelil
svojo četo na tri tolpe. Ena dru-
hal je divjala poleg Save proti
Kranju in Kokri.

Visočani so hitro zapazili gore-
či kres na Smarjetni gori in takoj
vedeli, da se bližajo Turki. Naglo
so pospravili vse dragocenosti v
obzidani Hrib, kjer so tako juna-
ško in srečno odbili Turke pred
dvema letoma. Ženske, otroke in
staree so poslali največ visoko go-
ri na Zaplato, kjer so bili varni
pred Turki, moške in fantje pa so
se utaborili v Hribu. Grajskiak Ja-
kob je izročil oskrbniku Janezu
Šornu poveljstvo v Hribu in po-
slal mu je celo na pomoč sina Ma-
tijevega, ker je vedel, da je Hrib po-
glavitna trdnjava, in če Hrib u-
dranije, ne bo mikalo sovražnika
dalje dreviti se. Grajskiak Jakob
pa je branil grad Kamen, kamor
so pribežale tudi bele nune iz Ve-
leslasi s svojimi dragocenostmi.

V četrtek pred Duhovim so pri-
hrumele prve tolpe krvoločnih
Turkov do Visokega. Nič kaj jim
ni bilo po volji, ker so našli vsa
praznina in zapuščenost. Zato brž pla-
nejo proti Hribu. Z divjina nasko-
kom se zaleti divja druhal proti
zidovju, toda kmalu uvidi, da ne
pojde tako hitro in da bode potre-
ba več časa oblegati tabor. Ušoto-
rijo se torej Turki pod Hribom in
poskušajo sedaj tu sedaj tam
udreti. Toda kadar se je prikazal
Turek na zidovje, padlo je truplo
brez glave pod zidovje.

Že dva dni so maskakovali Tur-
ki zidovje in iskali skrivnih vrze-
li. Naveličal se je poveljnik dalje
časa mlati prazno slamo pred ta-
borom in izprevidel je, da bo mor-
da cel-mesece pretekel, predno bi
tabor zasedli. Toda zato niso pri-
šli Turki, da bi se obotavljali to-
liko časa. Imeli so navado hitro
priti, hitro narediti in hitro oditi.

Bilo je binkoštno soboto večer.
Poveljnik Alam-beg je že davno
povečerjal. Sedel na tleh v svo-
jem krasnem šotoru, je šepil črno
kavo iz lepe čaše, počasi, počasi —
znamenje, da je nekaj mislil, a ni
vedel, kako bi jo obrnil.

Kar vstopi njegov sluga in po-
ve, da so ulovili vojakov nekega
človeka, ki je tičal skrit v grmov-
ju tam ob vodi.

Begu se obraz razjasni in reče:
"Evo ti srebrnjaka, ker si mi
povedal to krasno novico! Tvoj
je."

Sluga odide veselo obraza iz
šotora. Kmalu nato pa privlečeta
dva turška vojaka neznanega člo-
veka v begov šotor.

Plašno je gledal in vendar se je
videlo, kakor bi le posiljeno kazal
svojo tožnost. Moč z doleže go-
jačo, razprijani oči in slabo

stim nosom je Martin Cuelj. Ker
je mnogo hodil po svetu, znal je
tudi nekaj hrvatskega. Zato je
moško sam odgovarjal Alam-begu,
ki je kazal silno zanimanje zanj.

"Odkod si prišel, pes kršča-
ski? Ali si šel vodo pit v Kokro?"

"Nisem

Kratka zgodovina naše nove domovine.

NADALJNI BOJI MED FRANCOZI IN ANGLEŽI.

Ko so bili Francozi do cela pripravljeni, so meseca marca 1744 napovedali Angliji vojno, katero so po tedanjem angleškem kralju Juriju III. imenovali "kralja Jurija vojna". Francozi so se isti dan, ko so napovedali vojno, napadli in osvojili angleško trdnjavo Causo v Novi Šotčiji in se potem obrnili proti Annapolisu, kjer so bili poraženi, vendar so s podvojeno silo mesto znova napadli in osvojili. Izgledalo je, da je Nova Šotčija izgubljena. Tedajni guverner Shirley v Massachusettsu je sicer naprosil angleškega kralja, da bi mu poslal pomoč iz Evrope, pa je ni dobil. Toraj je bilo celo breme obrambe na ramah kolonistov. Na vso moč se je guverner Shirley trudil in sosednje naselbine: New Hampshire, Connecticut in Rhode Island pripravili do tega, da so se pridružile Massachusettskim četam, da so skupno napadli francosko trdnjavo Louisburg in jo 17. junija 1745 osvojili. O tem sicer zgodovina veliko govori, toda mi ne bomo o tej bitki predolgo razpravljali. Dovolj je, da vemo, da so bili Angleži leta 1748, ko so sklepali mir, toliko srepi, da niso uvideli kolike vrednosti je Louisburg, in so ga zopet odstopili Francozom.

Francozi niso v tej vojni popolnoma nič ozemlja izgubili ali pridobili. Prišli so zidati še večje trdnjave in se pripravljati na drugo vojno, v kateri so imeli namen Angležem enkrat za vselej preprečiti vstop oziroma naseljevanje v Mississippi dolino. Dalje so leta 1749 osvojili dolino, po kateri je tekla reka Ohio. Omenjena leta je kanadski guverner poslal Calorona de Bienvilleja z večjimi jadrnicami in mu ukazal zasedeti Ohio dolino in sezidati trdnjavo. Jadrnici so po reki St. Lawrence, jezero Ontario, potem si nesli ladjece po suhem v jezero Erie, potem se pa peljali po jezeru Chautauqua v Allegheny reko. Ko so bili enkrat tam, so proglasili vso zemljo, katero namaka reka Ohio, za last Ludvika XV.

S to proglasitvijo so bile francoske posesti večje za dve veliki dolini: Ohio in Allegheny. Prišli so zidati trdnjave; prvo so zgradili na polotoku, kjer je danes mesto Erie, in jo imenovali Presque Isle. Druga je bila trdnjava La Boeuf, kjer je zdaj Waterford, Pa., tretja v Venango, kjer stoji danes mestec Franklin.

Prihod Francozov v zahodno Pennsilvanijo ni menda nikogar bolj razburil kot guvernerja Roberta Dinwiddieja v Virginiji. Zato je imel dva tehtna vzroka. Prvi je bil, da je imela že Virginija prej resen namen proglasiti Ohio dolino za angleško kolonijo; in drugi je bil, ker je bila v tej dolini med rekama Monongahela in Kanawha že nekak angleška družba, ki je kultivirala zemljo.

Ko je guverner Dinwiddie slišal o francoskem utrjevanju je poslal k njim svojega sluga George Washingtona, štirindvajset let starega častnika v virginiski armadi, da je protestiral in zahteval, da Francozi takoj nehajo z utrjevanjem in zapustijo deželo.

Washingtonu je bilo naročeno iti v Longtown na reki Ohio in poizvedeti ter pregledati kje se nahajajo pravzaprav Francozi, koliko jih je, izročiti francoskemu poveljniku pismo (katero bi danes imenovali noto) in zahtevati odgovor. Poizvedeti je moral zlasti koliko trdnjav imajo Francozi in kje jih imajo.

Washington je šel na to nevarno in odgovorno potovanje z največjo odločnostjo in pogumom, ki sta ga spremljala tudi v poznejšem življenju.

Iz Longtowna je šel v trdnjavo La Boeuf, kjer je dostavil pismo guvernerja Dinwiddieja Saint Pierreju, takratnemu francoskemu poveljniku, ki mu pa ni dal odgovora, ampak ga je poslal h kanadskemu guvernerju Duquesneju; med tem je pa Pierre nadaljeval z utrjevanjem.

Ko je dobil Dinwiddie francoski odgovor, je čisto natančno videl, kaj je namen Francozov. — Francozi so imeli v oblasti celo gorjenje Allegheny dolino. Guverner je bil prepričan, da, ako takoj ne napravi odločnega koraka, bodo Francozi kmalu popolni gospodari Ohio doline. Ne, da bi kaj pomišljal je poslal v Ohio dve močni četi milice, eno pod poveljstvom Williama Trenta, drugi je pa sam poveljeval in prišel graditi trdnjavo. Trent je gradil svojo v bližini sodanega mesta Pittsburgha.

Ko je bila trdnjava skoro dogotovljena, so 17. aprila 1754 prišli tri Francozi in večji oddelek Indijancev ter zahtevali, da Angleži takoj prepustijo trdnjavo njim. Trenta takrat ni bilo v trdnjavi, in posadka, pod poveljstvom nekega nižjega častnika, se je predala. — Francozi so angleški četi dovolili odkorakati domov, sami so pa zavzeli trdnjavo, jo dogotovili in jo po kanadskem guvernerju imenovali Duquesne.

Medčasno so pa zakonodajci v Virginiji volili, da se da 10.000 funtov za obrambne namene doline Ohio in so obljubili vsakemu, ki bo šel v boj velik kos zemlje. Za polkovnika je bil imenovan Joshua Trye in za podpolkovnika George Washington. Ko so se dodobra pripravili, je marca 1754, šel Washington z petinasedemdesetimi možmi na pomoč Trentu, toda ni se prišel do polovice poti, ko je srečal Trentovo posadko, ki se je predala Francozom. To so takoj sporočili guvernerjem vseh drugih angleških kolonij in Franklin, ki je izdal časopis "Pennsylvania Gazette", je pozival v svojem listu, da se vse angleške kolonije združijo in napadejo Francoze; in angleška vlada v Londonu jim je naročila, da napravijo z Iroquios priateljske zveze.

Ko je Washington čul o žalostni usodi Trentove ekspedicije, ni pravzaprav vedel kaj naj stori. Toda nekaj je moral vseno napraviti: obrnil je proti Redstone Creeku, v kraj, kjer je bila omenjena angleška družba, ki je imela namen pripraviti zemljo v Ohio dolini pripravno za naseljevanje. Od tam je šel s svojo majhno posadko do Mississippi doline. V bližini atlantiške obali je našel nek naravno utrjen kraj, ga še bolj utrdil in imenoval Fort Necessity (trdnjavo potrebe). Kmalu nato je zvedel, da so Francozi v bližini. S svojimi možmi je Francoze nenadno napadel in jih premagal. Med mrtvimi je bil tudi Jumoville, poveljnik dotične francoske posadke. Zadovoljen z zmago nad Francozi in s trdnjavo, je prišel prodirati v dolino Ohio. Toda na tem pohodu je zvedel, da Francozi korakajo proti njegovi trdnjavi; hitro se je obrnil in jih v trdnjavi pričakoval. Ker so bili pa Francozi, skupno z Indijanci, v veliki premoči, se je mora 4. julija 1754, ne da bi bilo prišlo do boja udati in trdnjavo odstopiti Francozom. Dovolili so mu, da je odkorakal s svojo četo z angleškimi zastavami in z orožjem.

Kmalu nato se je pričela takozvana "francosko-indijanska vojna", ki je bila pa v resnici vojna med Angleži in Francozi za nadgospodstvo v Ameriki. Zgodaj leta 1755 so Angleži pod poveljstvom generala Edwarda Braddocka, sklenili napasti Francoze. Ko so izdelali potrebne načrte, je Braddock imenoval George Washingtona za podpoveljnika. — Premikanje armade je bilo zelo težko, ker niso imeli potrebnih vozov. Končno so vozove dobili od prebivalcev v Pennsilvaniji. — Vsed te ovire so pričeli uspešno napredovati šele koncem junija. Bili so osem milj od svojih trdnjav, ko jim pridejo nasproti Francozi in Indijanci, so jih napadli iz za dreves in grmovja. Braddockovi vojaki bi se sicer tudi lahko skрили za dreve, toda Braddock ni pustil, češ, da to ni umsko. Skoro polovico Angležev je padlo, druga polovica se je parila. Braddock je bil ranjen in je par dni na to umrl.

Angleška ekspedicija proti Niagara je doživela tudi poraz. Niso prišli daleč kot do Oswego in jezera Ontario.

Kmalu nato so Angleži poslali večjo armado proti Crown Pointu, ki je imela nekoliko uspeha. Nabili so Francoze ob krasnem jezeru, katerega so potem imenovali po angleškem kralju Juriju "Lake George". Od tedaj naprej so se vršili večni boji med Angleži in Francozi.

Meseca maja 1756, je Anglija formalno napovedala Franciji vojno. Francozi so poslali v Ameriko Montcalma, najbolj zmogljivega francoskega poveljnika, ki je v dvehletni vojni Angleže malone uničil. Montcalm je vzel in požgal Oswego, premagal Indijance in je napredoval proti Novi Angliji poslali mornarico in Angleže tudi z morja napasti.

Leta 1757 je pa postal angleški ministrski predsednik William Pitt, najslavnejši Anglež, ki je kdaj živel, in je celo vojno tako zavrnil, da se je pričela zmaga obratovati na angleško stran.

Leta 1758 so Angleži Francozom prepustili Louisburg in Washington je zavzel francosko trdnjavo Duquesne, katero so potem na čast angleškemu ministrskemu predsedniku imenovali "trdnjavo Pitt". Osvojili so tudi trdnjavo Frontenac ob jezeru Ontario. To je bilo za Francoze velik udarec, kajti s tem, da so izgubili trdnjavi Frontenac in Duquesne, so bili tudi odrezani od Quebeca.

Ko so Angleži napadli Ticonderogo, jih je Montcalm pogljal nazaj z velikimi izgubami.

Toda ta poraz je bil le začasen. Pri bitki za Louisburg se je nek mladi častnik, James Wolfe po imenu, zelo odlikoval, in ko se je vrnil, ga je Pitt imenoval za poveljnika ekspedicije, ki je imela nalogo prodirati proti Quebecu.

Quebec je ležal na visokem griču in je bil najbolj utrjeno mesto v Ameriki. Med Francozi in Angleži je prišlo do grozne bitke; prvimi je poveljeval Montcalm, drugimi pa Wolfe. Angleži so bili zmagovalci, toraj Quebec je padel; med padlimi sta bila pa tudi Montcalm in Wolfe.

Ticonderoda in Crown Point sta padla par tednov pred tem. In leta 1760 je padlo tudi mesto Montreal v roke Angležev; vojna se je na ta način končala s popolnim porazom Francozov.

Leta 1763 so v Parizu sklenili mir. Francija je bila ob vse ozemlje v Ameriki; razdelili so si ga Angleži in Španci.

Anglija je dobila Kanado, Cape Breton in vse ozemlje, ki je zdaj del Združenih držav, namreč potegnši črto od srede reke Mississippija do severne točke v bližini New Orleansa. Anglija je dobila vse kar je bilo na levi strani te črte, drugo pa Španija, skupno z mestom New Orleansom. Pozneje je Anglija v neki vojni vzela Španski Havano, katero ji je pa pozneje dala nazaj v zameno za Florido.

Toraj je bila Anglija skoro popolna gospodarka v Ameriki. (Dalje prihodnje).

Novice.

Italijansko bojišče.

Rim, Italija, 14. maja. — Naša artillerija je blizu sv. Martina z minami razstrelila velik del sovražnih zakopov in s hudim ognjem razkopala večje avstrijske čete, ki so korakale iz Devetakov v Opatjeselo.

Avstrije niso izdali nikakega tozadnega poročila.

Nizozemci in Nemci.

Berlin, 13. maja. — V večerni izdaji "National Zeitung" je bila priobčena izjava barona Gerversa, nizozemskega zastopnika v Berlinu, tikajčega se potopa ladije "Tubathie". Med drugim je rekel tudi: "Nikdo nima povoda reči, da vlada med nemško in nizozemsko vlado kakšna napetost. Zadevo "Tubathie" se rešuje čisto mirno in v prijaznem tonu kot je navada dveh prijateljskih držav.

Delbrueck mora odstopiti.

Amsterdam, 13. maja. — Frankfurter Zeitung je prinesla novico, da zahtevata nemški cesar in kancelar Holweg, da dr. Cl. Delbrueck, nemški minister za notranje zadeve, takoj odstopi. To pa vsled tega, ker se je zadnji čas pričelo v Nemčiji opaziti pomanjkanje hrane, kar je, po mnenju kancelarja in cesarja, njegova krivda. Donněva se, da bo njegov naslednik sedajni bavarski ministriški predsednik grof Hertling.

Grozdještva Ogra.

Berlin, 13. maja. — V kleti nekega Ogra, po imenu Bela Kiss, je našla policija v Budapešti v nekem zaboju osem ženskih trupel, ki jih je umoril zadnjih deset let. Zadnja leta so pogrešili okoli sedemdeset žensk in mislijo, da so postale najbrže vse žrtve tega zločinca.

V nekem zavoju so našli veliko ženske obleke, po kateri so matere in očete spoznali, da je Kiss umoril njihove hčere, katere so pred leti neznankom izgubile.

Kiss ni več živ; neki vojak pravi, da ga je videl, ko je umrl v jetništvu v Valjevu, Srbija.

Amerika prijateljica zaveznikov.

Petrograd, Rusija, 14. maja. — Rusko časopisje, ko se je bavilo z Wilsonovo noto, je nazivalo predsednika in druge Amerikance "prijatelje zaveznikov in začetnike pravice človečanstva in civilizacije".

Vesled slabega vremena je večina francoskih strelnih jarkov pred Verdunom napolnjenih z vodo. Vojaki so napravili male mostičke, da jim ni treba hoditi po vodi.

Zlato iz Kanade.

J. P. Morgan and Co. je dobila pretekli teden \$4.056.000 v zlatu iz Kanade, s katerim naj vzdržuje vrednost angleškega denarja. Bankirji pričakujejo, da bo prihodnji teden prišlo iz Kanade še kakih 15 do 20 milijonov za isti namen.

Gradnja ladij.

Washington, D. C., 14. maja. — Trgovski department naznanja, da se imajo različne družbe za gradnjo parnikov podpisanih kontraktov za zgraditi 368 ladij. Skoro vse ladje, ki so zdaj v delu, so namenjene za trgovino, le dve bosti potniški.

Liebknecht ščuval k upor.

Amsterdam, 14. maja. — Nemško časopisje pravi, da se je našlo pri hišni preiskavi v Dr. K. Liebknechtovem stanovanju več pisem, iz katerih se je moglo razvideti, da je ščuval ljudi k upor. Upor ni hotel vzdigniti samo v Nemčiji, temveč v vseh vojskujočih se državah.

Slovenci v Italiji.

V Diano Marini, Liguria, Italia so sledeče naše družine:

Gerbec Franc. Auško; Alojzija Kogolj. Podravno: Jožef Gerbec, Gabrovje: Marija Kutin, Krn: Ivanka Rutar, Čeginj: Katarina Gerbec, Kambesko: Helena Benedekčič, Čeginj: Anton Rutar, Čeginj: Luka Srensek, Doblar: Marija Jug, Doblar: Alojzija Jerončič, Ročinj: Val. Kogolj, Podravna: Rozalija Lešak, Podravna: Anton Gerbec, Dolina: Štefan Ipavec, Ročinj: Andrej Kragelj, Doblar: Franc Makarovič, Podravna: Franciška Lazar, Doblar: Ivan Jug, Rute: Katarina Skočir, Vrsno: in mati z Močil: Lešak Anton, Podravna: Franciška Drenoveček, Plave: Stefan Markič, Podravna: Kat. Pirih, Ročinj: Katarina Gerbec, Dolina: Jožefa Kuk, Doblar: Terezija Hvalica, Jelovec, Jožefa Smrekar Kamno: Katarina Maligolj, Doblar: Katarina Namar, Strmi breg Terezija Fon, Kamno: Terezija Kanale, Kamno: Ana Golja, Kamno: Katarina Kafol, Kamno: Katarina Jerončič, Ajba: Marija Gabrček, Selee: Andrej Gabrček, Selee: Ana Gabrček, Volarje: Marija Kragelj, Vrsno: Terezija Kamno: Marija Markič, Kamence: Josipina Gorjanc, Ložice, Suligolj družina, Goljevica: Gabrijelčič druž. Goljevica: Marija Gabrijelčič, Ložice: Anton Tomažič, Aljba: Tinta družina, Goljevica: Eliza Trebše, Srpenci: Jožef Bergine, Log-Čezsova: družina Školč in Padar, Srpenci: družina Gabrček, Vrsno: Marija Kuk, Doblar: Andrej Grbec Dolina.

Velika žalost za vse te družine je to, da so že skoro leto dni od doma in ne vedo nič za tiste, ki so jih tam pustili.

Pošta in brzojav v Avstriji.

Trgovsko ministrstvo je te dni izdalo — vsled vojnih razmer, v katerih živimo — zakasleno "Statistiko avstrijskih pošt in brzojavov za leto 1914". Poštne, brzojavne in telefonske agende države so bile razno omejene, ki se dajo deloma predložiti s številkami. Tako je bilo leta 1914 odpravljenih 21.047.517 brzojavov (leta 1913 pa 23.342.830), število medmestnih govorov je padlo s 7.361.725 na 6.325.405. V vojne namene in potrebe je bilo napravljenih skoraj 7000 km telefonskih napeljav. Tako v začetku splošne mobilizacije je moralo stopiti v vojaški stan 55 inženirjev, 12 mehanikov, 54 mojstrov in 144 predelavcev, s čimer je bilo osebje znatno zmanjšano. Leta 1914 je bilo v Avstriji 10.082 poštne uradov, od katerih jih je bilo 13 v tujini. Prodanih je bilo 1.558.352.765 poštinih znamk v vrednosti 133.219.993 kron, poleg tega 30.330.021 raznih poštinih vrednostnih tiskovin za 1.364.967 kron. Vplačanih je bilo 33.402.127, a izplačanih 36.186.061 poštinih nakaznic. Število brzojavnih stanic je zrastle s 7282 na 7351. Daljava telefonskih prog je znašala leta 1914 47.518.79 km, leta 1914 pa 47.667.92 km. Znaten razvoj je bil v telefonskem omrežju. Leta 1913 je bilo 1424 lokalnih mrež s 157 tisoč 933 stanicami za abonente, let 1914 1475 mrež s 167.747 stanicami. Število medmestnih napeljav je zrastle od 928 na 950. Brežični brzojavi je leta 1914 odpravil 6772 radiotelegramov.

Za vzebino oglasov ni odgovorno ne upravnistvo ne uredništvo

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Citar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Frank Skrabec. Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Rojtz, Frank Janes in John Germ. Salida, Colo. in okolica: Louis Ca stello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Safflich. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbragar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. Depue, Ill.: Dan. Badovinac. Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaleti in Frank Bamblich.

La Salle, Ill.: Mat. Komp. Oriskany, Ill.: Matt. Hibernik. Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černo. Springfield, Ill.: Matija Barborič. Cherokee, Kans.: Frank Reimlich. Columbus, Kans.: Joe Knafele. Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Freestone, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Fira.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller. Mineral, Kans.: John Stalc. Mulberry, Kans. in okolica: Martin Koc.

St. Paul, Kans.: Miha Pendi. Elkhart, Md. in okolica: Frank Vojković.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI UREDNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 96, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHER, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Poslaništev: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAO PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isaler Ave., Cleveland, Ohio.

FOROJNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 623 Davison Ave., E. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČVAR, E. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREŽAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 191, Forest City, Penna.

Družbena glasila? "GLAS NARODA"

IZ URADA GL. TAJNIKA ZDRUŽENIH DRUŠTEV SV. BARBARE.

Približal se je čas redne konvencije (Pravila, stran 26, člen XXIII) in zato je treba, da se izvolijo delegati. Ponavadi se je vršila ta volitev meseca junija, zato bi bilo dobro, da bi se tudi volitev delegatov za peto redno konvencijo vršila isti čas, posebno zategadelj, ker je meseca junija polletna glavna seja. Ako bi se vsled kakih posebnih vzrokov ne moglo voliti meseca junija, naj bi se vršila volitev mesec kasneje. Enega delegata imajo pravico poslati one postaje, ki štejejo od 25 do 100 članov. Razen moških članov so v tem številu vštete seveda le one ženske članice, ki so z moškimi enakopravne, ki so zavaroane in plačujejo assesment tudi za bolniško podporo. Do dveh delegatov imajo pravico postaje, ki štejejo od 100 do 200 članov, do treh ona društva, ki štejejo od 200 do 300 članov itd. Iz glavne blagajne se povrnejo vojni stroški samo enemu delegatu pri društvu, za ostale pa mora društvo samo skrbeti.

Postaje opozarjam, da pošljejo takoj po volitvi imena delegatov v glavni urad. Imena morajo biti zapisana na posebnih listinah oziroma pooblastilih. Vsaka postaja bo dobila pa dva iztisa pooblastila. Tajnik mora oba izpolniti. Enega pošlje na glavni urad, drugega pa izroči delegatu, predno odpotuje na konvencijo. Pooblastila morajo biti pravilno podpisana od uradnikov.

Postajne tajnike tudi opozarjam, da mi takoj po seji dopošljejo vsa mesečna poročila kakor tudi assesment in druge listine, da se zamore kolikormogoče hitro izdelati polletni račun. Vsak tajnik naj zapiše v poročilo natančno število dobrostojećih članov in članice.

Tajniki morajo tudi poslati natančen račun, koliko stroškov so imeli s poštnino. To mora biti zapisano na posebni polji in za vsak mesec posebej. Za vsako svoto se bo potem napravilo ček. Na one postaje, ki ne bodo poslale pravega računa za poštne stroške, se za isti mesec ne bo moglo ozirati.

Z sobratiskim pozdravom

JOHN TELBAN, gl. tajnik.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shalts in M. F. Kobe.
Manistota, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Okovitch.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharanon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze.
M. L. Kaps, Jos. J. Peschel in Louis M. Perusek.
Elveth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Nashwan, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zonc.
Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.
Red Lodge, Mont.: Joseph Jera.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternlich.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.
Barberton, O. in okolica: Mat. Kra mar.
Bridgeport, O.: Frank Hočvar.
Cincinnati, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumbé in Louis Balant.
Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakša.
Beaver, Pa.: Louis Hribar.
Bradock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pieterich.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Chesburg, Pa.: John Kobilch.
Clark, Pa. in okolica: Miha Kocvar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Boughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Subor.
Export, Pa.: Frank Trebetz.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamin.
Farrell, Pa.: Anton Valentincič.
Fliz Henry, Pa.: F. Gottlicher.
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Antou Osolin.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schults.
Menessen, Pa.: Math. Kikelj.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakobe.
I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakoblich.
South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Antou Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerij.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Seme in J. Petercel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquaters, Utah: L. Blažič.
Black Diamond, Wash.: G. J. Forceta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brodich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kotljan in A. Korenčan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Peadr.
Milwaukee, Wis.: Josip Trautnik in Aug. Colander.
Shobergan, Wis.: Heronim Svetila.
West Allis, Wis.: Frank Škok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Maršica.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Joliet, Ill.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika potnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

URADNO NAZNAVILLO IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

J. S. K. JEDNOTE.

POROČILO UMRLEH ČLANOV IN ČLANIC.

Asses No. 214.

Dne 1. maja 1916.

Brat Alojzij Koželj št. 17219, član društva sv. Janeza Krstnika št. 37 v Cleveland, Ohio. — Umrli dne 2. aprila 1916. — Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan je bil za \$1.000. — Pristopil k Jednoti 6. decembra 1913.

Brat Jožef Gazvoda, 5033, član društva sv. Jožefa, št. 29 v Imperial, Penna. — Umrli dne 1. aprila 1916. — Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan je bil za \$1.000. — Pristopil k Jednoti 13. maja 1906.

Brat Louis Vrankar, 17388, član društva sv. Štefana, št. 26 v Pittsburgh, Penna. — Umrli dne 25. marca 1916. — Vzrok smrti: opečen od kisline "Sulphuric Acid". Zavarovan je bil za \$1.000. Pristopil k Jednoti 31. januarja 1914.

Brat Šimon Pirš, 6359, član društva sv. Alojzija št. 31 v Brad dock, Penna. — Umrli dne 28. marca 1916. — Vzrok smrti: Carcinoma of Stomach. Zavarovan je bil za \$1.000. — Pristopil k Jednoti 24. januarja 1907.

Brat Jožef Beve, 2234, član društva sv. Alojzija št. 36 v Conemaugh, Penna. — Umrli dne 24. marca 1916. — Vzrok smrti: Ubit v premoškopu. Zavarovan je bil za \$1.000. — Pristopil k Jednoti 4. oktobra 1903.

Sestra Katarina Perko, 16737, članica društva Marija Vnebo vzeta št. 103 v Collinwood, Ohio. — Umrli dne 20. aprila 1906. — Vzrok smrti: Nephritis. Zavarovana je bila za \$1.000. — Pristopila k Jednoti 28. julija 1913.

Meseca aprila je bilo izplačano:

Za smrtnine članov in članic \$3.898.45

Za bolniško podporo, poškodbe in odpravnine 5.642.90

Skupaj \$9.541.35

OPOMBA:

Oddelek za otroke:

Slednji čas smo dobili več vprašanj glede Oddelka za otroke, kje se ga sme vpoštevati in kje ne. V odgovor pojasnjujemo, da nam to danes zabranjujejo imeti Oddelke za otroke samo države Colorado, New York, West Virginia. — Vse druge, v katerih poslujemo, ne oporekajo Oddelku za otroke, zatorej priporočamo vsem društvam v neprizadetih državah, da se malo bolj požurijo za pridobitev otrok v Jednoto.

Če pa katera družba dela konkurenco v tem oddelku v državah, kjer je to prepovedano, je tako delo kontrantriranje in se lahko vsaki čas vstavi. Postava je za vse Jednote in družbe enaka, seveda avtoriteta ne ve za prestopke, da to prepreči, dokler se ne informira. Najbolje pa je, da se povsod držimo postav, ker drugače si lahko nakopljemo vsaka družba neprijetne sitnosti in stroške.

Ker se bliža čas za zaključevanje Jednotinih in društvenih računov, se tem potom prijazno opozarjajo cenjena društva, katera imajo pri Jednoti zastavljeni dolg, da skušajo v kolikor jim mogoče tak dolg znižati v tem in prihodnjem mesecu, da se na ta način ne bo pojavil zastavljeni dolg teh društev v Jednotinem šestmesečnem računu.

Ravno tako se opozarja glede pristopnine za novo pristopile članice in članice tekmo prvih šest mesecev. Cenjeni tajniki naj blagovelično poravnati račun za pristopnino pred koncem junija meseca. Na ta način nam je mogoče izdati čist račun med društvi.

Upam, da se nam bo šlo na roko v teh zadevah, za kar se vnaprej zahvaljujem.

Z bratskim pozdravom

Geo. L. Brozich, glavni tajnik.

Giganček.

Spisal Ksaver Meško.

(Nadaljevanje).

— Ne, moja umetnost ne umre z menoj. Podeduje jo večji in močnejši, kakor sem bil jaz, in ji da novega življenja in nove lepote.

Stari mož je več oživel ob ti zavesti, ves se je pomladil.

Leksej se je učil z neumorno vztrajnostjo. A prišlo mu je včasih, da je nehal hipoma sredi naveden: kar prstgal je najlepše

njej že od nekdaj in se je predramilo včasih hipoma in je pogledalo z napol radovednimi napol začudenimi pogledi po dolini in na gore ob njej in je zadremalo spet in usnulo.

Odkar je zahajal k Jakobu. — odkar je vstopil v solčno kraljestvo glasov in glasbe, se mu je dramilo vedno češče. Mogočno je postajalo in neskončno veliko, ko mu je pripovedoval stari muzikant nekočlikokrat o svetu tam zunaj... Lekseju se je zazdelo, da je iskalo baš ta svet ono njemu samemu neumevno, ki se mu je budoilo v sreči že leta.

Ko je spoznal iz pripovedanj stricjev svet, so ga iskale čestokrat njegove misli in sanje. Romale so vanj kakor v svetlišče polno skrivnosti in čudežev: vse veselo in radostno so se izprehajale po lepih potih, ki je govoril o njih stari učitelj.

— Velik mora biti svet, neizmeren in čudovit!

Ob godbi je pač pozabljal nanj in se je zatapljal ves v glasove. A včasih se ga je spomnil nenadoma, kak posamezen glas mu je zdrnil v duši sanjajoče hrepenenje: hipoma je nehal in je zaprosil:

— Striček, dajte, povejte, kako ste igrali po svetu, in kako je bilo tam zunaj?

— Kako je bilo? — Jakob se je zamislil. — Krasno je bilo, čudovito!

Stari muzik je prišel in je pripovedoval. Davno minuli časi so se mu oživili pred dušo, kakor bi jih preživel šele včeraj, budili so se mu tisočeri spomini. Kakor bi pravil lepo povest, čudovito pravljico, kakor bi ponavljal pesem, ki se je je naučil na pamet, je govoril o svetu.

Lekseju se je lesketalo v očeh, prsi so se mu dvigale naglo in visoko od nemira in razburjenosti.

— Prekrasno mora biti tam zunaj v svetu, čudovito! — govoril je sam sebi, mrmral je komaj slšno, z drhtečim glasom. Pozabil je, da sedi stric ob njem in mu pripoveduje lepo povest o svetu, glasečo se kakor pesem o velikih skrivnostih: — pozabil je, zdela se mu je, da sanja in gleda v sanjah in neizmerni svet z vso njegovo lepoto in v sanjah se čudi sam pri sebi ti neskončno, neizmerni lepoti in krasoti, ki je ne more pregledati, ne je objeti z zavzetim pogledom, ker je neskončna, neizmerna, brez konca in kraja, kakor je neskončen in neizmeren, brez konca in kraja svet sam.

— Čudovito, čudovito! — govoril je sam sebi, z drhtečim glasom. Stric Jakob se je zdrnil, zavzet je pogledal fanta: videl je, kako mu z roči v daljavo z velikim, vročim hrepenenjem. — Spomnil se je, da je hrepenel nekdanj tudi njegov pogled in njegova duša tako topla in vroča iz tihe doline, čez domače gore, v onih časih, ko je prihajalo k njemu od tam zunaj in se mu je doteknilo duše in ga je klicalo in ga vabilo nazaj v svet.

Starec je videl in umeval: kakor so blodile nekdanj k njemu misli iz doline v svet, tako hite vse misli dečkove v oni čudoviti svet, ki mu ga je pokazal v pravljici krasoti ravnokar sam.

Umeval je in se je malone prestrašil...

— Ali se budi v fantu ciganska kri? Ali se mu drami v duši ciganski nemir, cigansko hrepenenje po popotovanju in romanju?

Postalo mu je žal, da je govoril fantu o svetu.

— Ni dobro, buditi v tako nežni duši nemir in hrepenenje. Ne govorim mu spet o svetu...

A ko ga je poprosil Leksej o priliki spet, je pozabil sklepa in pripovedoval spet. Vaščani so že poznali njegove dogodke in pripovedi in se niso zanimali več posebno zanje, a Leksej ga je poslušal z vso dušo; z vsemi mislimi je hodil z njim po belih cestah tam daleč v tujini.

Gotovo, poslušal bi ga, če bi mu govoril vso dolgo večnost o svetu, o njegovi velikosti, o njegovi krasoti; poslušal bi brez prestanka, če bi mu pel vso brezkončno večnost slavospeve o onih lepih, belih cestah tam zunaj, kjer ni žeje in ne gladi, ker vse kar pada človeku iz neba v roke in v naročje: poslušal bi, ne da bi ga motil z ugovori, če bi mu pripovedoval do sodnega dne pravljice o belih vaseh tam zunaj, kjer so hite kakor iz belega sladkorja in imajo rdeče strehe, tako rdeče, kakor je čepica porednega gozdnega akra, in kjer je doma vedno veselje, in če bi mu pripovedoval o velikih mestih, kjer zmagajo oči in ušesa, in se igrajo ob tleh

ša z blestečimi očmi, nad teboj pa se odpirajo okna, prikazujejo se smehlajoči obrazi mladih dev — igraš čudovite napeve, igraš — in nehaš — in glej, z oken ti kar deži denarja, in stotero glasov ti govori prisrčno zahvalo...

To je življenje! Kdaj si videl enakega v Dolgem dolu? Nikdar, prijatelj, nikoli, in nikdar ga ne boš, nikoli!

Vso večnost bi poslušal to čudovito pripovedovanje...

Tako se je vdajal Leksej vedno češče sanjarjam o tujini in o njeni krasoti; hrepenenje njegovo je prihajalo vedno večje. Vedno nemirnejša je bila njegova duša, vedno pogostejše se je izgubljal na one lepe ceste, ki je govoril o njih stari muzik, v one vesele bele vase tam daleč za gorami, v velika mesta, kjer vre mladina trumoma za teboj, če ji zaigraš kipečo pesem... Hrepenenje in vse misli so mu romale v svet; izprehajale so se po belih cestah, po veselih vaseh, po velikih mestih in so bile vse radostne in srečne in solnčne.

A hipoma je zdrnilo kaj mladega muzika iz sanj, misli so se mu vrnile v trenutku nazaj v tihi dol: postalo mu je tesno in težko, otožno in žalostno, ker je vključen v ozko dolino, kakor v jet in prikovan med nebotične gore, da ne more v veliki krasni svet.

A leta preidejo, doraste, pa — pojde tedaj. A velik muzik mora postati do tedaj, umetnik, kakršen je stric Jakob, ali pa — še večji. Svet se mora čuditi njegovim pesmim, vsa sreča morajo drhteti ob njegovih glasovih; — najskrivnejše misli svoje duše hoče zaupati goslim, da jih pojo spet in jih razodevajo strunečim poslušalcem: vsak trepet vzemirjene duše vlije v strune, preljuje ga v drhteče glasove, da zatrepetajo ob njih stotere duše v nemiru in v koprenju.

Velik muzik, velik umetnik — mora postati do časa, da zaide v svet. In trudil se je neumorno, da napreduje, da se izpopolni v godbi docela, da dobi popolno moč nad strunami, da prodre v vse skrivnosti umetniške.

V začetku je igral, česar ga je naučil Jakob, posnemal in oživljal je le misli stricve. A polagoma je poskušal dati strunam sam življenje, vliji v nje svoje misli, izvabiti iz njih odmev svojih čustev. In priroda se je izvolila učiteljico, zajemal je iz bogatega zaklada njenih glasov, njenih skrivnosti. Vsak glas, ki ga je slišal kje, je skušal posneti, oživiti ga z lokom...

Čul je kje kak zvok, le njemu samemu slisen, in vlovil ga je v dušo. Izpočetka ga ni umel morda niti sam, a izpustil ga ni; tako dolgo ga je pustil trepetati v duši, da mu je postal v kakem vznesem hipu nenadoma povsem znan, in izlil ga je v strune, pretvoril ga je v celo krasno melodijo...

Govorila in pela mu je vsa priroda. Govorilo mu je roso jutro, s tihimi, mehkiimi besedami mu je šepetalo tako nežno, da jih je komaj slišal. A slišal jih je, dasi kakor iz daljave ali kakor v snu: pri prvi priložnosti jih je skušal ponoviti, te skrivnostno šepetane odlomke čudovitega speva, ki je prihajal iz neizmerne daljave, nekod od zgoraj, iz nebes, ali iz daljnih krajev onstran gorovja.

Dremajoči večeri so mu polnili dušo z mehkiimi, sanjaviimi akordii: ko je bila prepolna, so se izlile vse te sanjarije v lok: v strunah je zasanjala dremajoča otožnost vsehakega večera, in mehko je zvenelo v tihi večer, v mirno noč ki se je čudila zavzeta in presenečena, ko so prihajale iz strun k njej njene lastne skrivnostne misli in sanje...

Zatrepetalo je nad gorami, tiho, neskončno lepo in mило se je razlilo čez slemen in se je približalo dol k vasi...

Čuj, glasovi zvonov pri fari so prišli v vas, da naznanijo z nežnimi glasovi: dan Gospodov je; da povejo s pridruženim plačem: nehaj se biti trudno sree...

Leksej ni umeval vsakokrat, kaj naznanijo zvonovi, a mehkošt njihovih glasov, ki jih je ublažila daljava in mir v gorovju, mu je prevzela dušo s tako močjo, da jih je moral ponoviti na goslih...

In zatrepetalo je po vasi, tiho, neskončno lepo in mило, se razlivalo nad slemen hiš in se zibalo gor proti vrhovom gorovja... tiho, neskončno lepo in mило.

(Pride še.)

BOJAKI NARODUJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI GLASNIK V Ljubljani

Nihče neče

\$1000.00 nagrade.

Torej druga ponudba!

VSAK POSAMEZEN DOBI PROSTO VONŽJO IN VSE STROŠKE POVRNENE ZA OGLEDATI NAŠE KRAJE, ČE NE DOBI RAZMER NATANKO KAKOR JE ZDOLEJ OGLAŠENO.

1. Vsakdo, ki ve za lepšo deželo, boljšo zemljo in večje splošne pridelke in da se kupi zemljo za isti denar ali ceneje, kot tukaj.
2. Vsakdo, ki mi pokaže čisto zemljo v ravnini, da se dobi aker v najem ceneje kot \$4.00. V kolikor je meni znano se niti za ta denar ne dobi.
3. Vsakdo, ki mi pokaže sigurno podjetje ali banko v Ameriki, ki plača več vlagateljem, kakor pa naša čista zemlja v ravnini.
4. Vsakdo, ki mi pokaže v Ameriki kraj, kjer raste vinska trta bolje kot pa tukaj.
5. Vsakemu kupcu zemlje z gozdom v ravnini, ki se obveže isto izčistiti, plačam vožnje stroške, ne glede kje in od koga kupi zemljo.

NAŠ NAMEN JE: GOZDOVE IN Mlake IZTREBITI IN NAREDIRI TRATNIKE IN POLJA. PO SVOJI SLABI MOČI BOM PRIPOMOGEL, DA SE NAPRAVI DEŽELA MEDU IN MLEKA.

Rojaki, ki imate denar, k vam se obrnem, naložite ga v naši ravnini. Zemlja vam bode izvrstno poplačala vaš kapital. S tem ne menim kupiti gozd in ga držati, to ne koristi deželi niti kupcu. Zemlja se mora takoj čistiti. Tukaj se polja, ki so plačala toliko najemnine za aker, za kolikor ti jaz prodam aker v gozdu.

MARSIKDO SE BO ČUDIL, DA SE RAVNO SLOVENCEM PONUDI TAKA PRILOŽNOST.

NATO IZJAVLJAM, DA SE NUDI VSEM LJUDEM, KER V SPLOŠNEM PRIMANJKUJE KAPITALA ZA UREDITI DEŽELO IN JO POSTAVITI V PRVO VRSTO KAMOR SPADA.

Tu je na milijone akrov gozda, ki čaka čiščenja, da se napravi polje, ki ga ni boljšega na svetu. O tem se lahko sam prepričaš pri čisti zemlji. Slovencem jaz ne bom razlagal, kaj raste tukaj, pridi in ogled si zemljo in se boš sam našel. Jaz ne ponujam nekaj zastoj, temveč dežela sama te vabi, da naložiš denar tukaj. Zato boš bogato poplačan. Garantiram pač vsakemu, da bo naša zemlja v ravnini za poljedelstvo najdražja, ko bo enkrat vsa čista. Kajti pridelala se vsega tolik čna aker, kakor kjerkoli drugje. Podnebje je dobro in mило, voda izvrstna in dežela bo bolj zdrava kot kjerkoli, ko bo vsa čista.

Imam nekaj kosov v gozdu, ki jih čistim, in garantiram večje letne obresti, kakor v vsaki banki. Obenem bo p asvet za polovico do dvakrat toliko vreden.

KOMUR ENAKA PODJETJA NE UGAJAJO, ONEMU NI MOGOČE VEČ SVETOVATI. PRIDI V MISSOURI, OGLED SI ZEMLJO IN NIHČE TE NE BO SILIL, AKO NE BOŠ GOTOV, DA BO TVOJ DENAR NAJBOLJE ULOŽEN.

Ne hodi k meni, niti kakemu drugemu agentu zemlje. Idi torej naravnost k kmetom in prepričaj se boš, kakšna je naša dežela.

Vsak posamezen dolar se krvavo rabi za razvitje in čiščenje. Naloži ga in najbolje se bo obrestoval.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

